

Đầu tư phát triển điều dưỡng là một lựa chọn y tế thông minh, một chiến lược phát triển kinh tế - xã hội hiệu quả và bền vững

-Bài viết của Ths. Phạm Đức Mục, Chủ tịch Hiệp hội ĐDVN nhân Ngày Điều dưỡng Quốc tế 12/5/2025-

Tiếp nối chủ đề Ngày Điều dưỡng quốc tế năm 2024: Điều dưỡng của chúng ta – Tương lai của chúng ta “Our Nurses – Our Future”. Năm 2025, Hội đồng Điều dưỡng quốc tế (ICN) hướng trọng tâm hành động vào việc “Đầu tư cho điều dưỡng là đầu tư cho sự phát triển kinh tế - Caring for nurses strengthens economies”. Theo WHO và ICN đầu tư cho sự phát triển điều dưỡng không phải là tăng chi phí mà là một lựa chọn y tế thông minh, một chiến lược phát triển kinh tế - xã hội hiệu quả và bền vững. Chậm trễ trong việc tăng cường phát triển nguồn lực điều dưỡng không chỉ làm gia tăng thêm gánh nặng bệnh tật mà còn là bỏ lỡ cơ hội tăng trưởng kinh tế - xã hội trong dài hạn.

Trong Báo cáo về tình trạng điều dưỡng thế giới 2020 “State of the World’s Nursing 2020”, WHO cung cấp nhiều bằng chứng khoa học thuyết phục về mối liên quan giữa điều dưỡng và kết quả khám chữa bệnh. Điều dưỡng chiếm gần 50% nhân lực ngành y tế, trực tiếp cung cấp 60-70% dịch vụ y tế liên tục 24/7. Tăng khối lượng công việc cho điều dưỡng >7 người bệnh/mỗi ca kíp sẽ làm tăng 7% nguy cơ biến chứng và tử vong sau phẫu thuật. Tăng tỷ lệ điều dưỡng/người bệnh phù hợp giảm chi phí điều trị trung bình 8% nhờ giảm ngã, giảm loét tì đè và giảm nhiễm khuẩn bệnh viện. Tăng tỷ lệ điều dưỡng đại học giảm tỷ lệ tử vong cho người bệnh nội trú. Báo cáo của Tổ chức JCI công bố 50% sai sót y khoa có thể được ngăn chặn nhờ giám sát liên tục của điều dưỡng. Báo cáo của ICN (2023) nhấn mạnh đầu tư vào điều dưỡng mang lại tỷ lệ hoàn vốn lên đến 300%. Vì vậy, đầu tư cho điều dưỡng không chỉ cải thiện kết quả y tế mà còn là động lực tăng trưởng kinh tế - xã hội.

Trong những năm qua, được sự quan tâm nhiều hơn của Đảng, Chính phủ và Bộ Y tế ngành điều dưỡng đã có thêm 5 điểm nhấn phát triển đáng ghi nhận: (1) Điều dưỡng được mở cơ sở dịch vụ điều dưỡng; (2) Điều dưỡng được đào tạo văn bằng chuyên khoa sau đại học và chứng chỉ chuyên khoa; (3) Điều dưỡng được mở rộng phạm vi hoạt động chuyên môn, được chỉ định một số kỹ thuật chăm sóc; (4) Điều dưỡng được bổ nhiệm ngạch viên chức Hạng I; (5) Điều dưỡng được đào tạo tiến sĩ trong nước và BHYT đang xem xét cho phép đào tạo ĐDCK2. Đó là những dấu ấn phát triển và tiến bộ của điều dưỡng Việt Nam. Hiệp hội Điều dưỡng Việt Nam đã tích cực vận động chính sách, thúc đẩy đào tạo liên tục, hợp tác quốc tế và góp phần quan trọng vào việc nâng cao vị thế của điều dưỡng trong hệ thống y tế.

ThS. Phạm Đức Mục
Chủ tịch Hiệp hội Điều dưỡng Việt nam

Nhìn về tương lai, ngành điều dưỡng và người điều dưỡng đang đứng trước nhiều cơ hội và thách thức. Việc đẩy mạnh chăm sóc toàn diện, lấy người bệnh làm trung tâm, thích ứng với già hóa dân số, thích ứng với xu hướng đang chuyển dịch cân bằng giữa chữa bệnh và chăm sóc, thích ứng với mô hình bệnh tật và các bệnh mới nổi, thích ứng với kỷ nguyên chuyển đổi số và phát triển công nghệ đòi hỏi điều dưỡng phải không ngừng nâng cao năng lực chuyên môn, đổi mới tư duy và phát triển vai trò chăm sóc chuyên biệt. Điều dưỡng cần phấn đấu vươn lên trở thành chỗ dựa tin cậy của người bệnh và người dân.

Đại biểu Tỉnh Lâm Đồng thực hiện nghi thức đốt nến tưởng nhớ

Nhìn về tương lai, ngành điều dưỡng và người điều dưỡng đang đứng trước nhiều cơ hội và thách thức. Việc đẩy mạnh chăm sóc toàn diện, lấy người bệnh làm trung tâm, thích ứng với già hóa dân số, thích ứng với xu hướng đang chuyển dịch cân bằng giữa chữa bệnh và chăm sóc, thích ứng với mô hình bệnh tật và các bệnh mới nổi, thích ứng với kỷ nguyên chuyển đổi số và phát triển công nghệ đòi hỏi điều dưỡng phải không ngừng nâng cao năng lực chuyên môn, đổi mới tư duy và phát triển vai trò chăm sóc chuyên biệt. Điều dưỡng cần phấn đấu vươn lên trở thành chỗ dựa tin cậy của người bệnh và người dân.

Với bác sĩ nghề nghiệp là khoa học và nghệ thuật chữa bệnh. Đối với Điều dưỡng nghề nghiệp là khoa học và nghệ thuật chăm sóc. Điều dưỡng là nghề có nhiều áp lực cả về thể chất và tâm lý. Nhiều nghiên cứu đã công bố: trung bình điều dưỡng chăm sóc từ 10-15 người bệnh mỗi ngày, đi bộ từ 6-8 km/mỗi ca kíp, thực hiện từ 50-60 loại công việc chăm sóc mỗi ngày, trực đêm từ 60-80 lượt mỗi năm. Những con số đó phản ánh khối lượng công việc nặng nề, tinh thần trách nhiệm cao mà điều dưỡng đang phải gánh vác hàng ngày, hàng giờ ở nơi làm việc.

Điều dưỡng Bệnh viện Trung Ương Huế chăm sóc, theo dõi bệnh nhân

Điều dưỡng không có sức khỏe tốt – thì người bệnh khó có thể được chăm sóc tốt. Vì vậy, các nhà lãnh đạo và quản lý y tế các cấp đã quan tâm cần quan tâm hơn cho điều dưỡng. Chăm sóc sức khỏe và phúc lợi cho điều dưỡng chính là yếu tố then chốt để bảo đảm chất lượng dịch vụ y tế và để đạt được mục tiêu phát triển bền vững.

Hiệp hội ĐDVN kiến nghị các cấp lãnh đạo quản lý y tế tiếp tục có thêm những quyết sách đầu tư thiết thực cho lĩnh vực chăm sóc người bệnh, cụ thể là: (1) Sớm có giải pháp chính sách phù hợp để thực hiện chỉ tiêu y tế quốc gia đảm bảo 25 điều dưỡng/vạn dân; hiện nay Việt Nam có tỷ lệ Điều dưỡng/10.000 dân thuộc nhóm thấp nhất các quốc gia Châu Á; (2) Định giá dịch vụ chăm sóc điều dưỡng trực tiếp thành mục độc lập trong cơ cấu viện phí thanh toán bảo hiểm y tế như đang áp dụng, qua đó mới đánh giá được đầy đủ và khách quan vai trò kinh tế của dịch vụ điều dưỡng thời kỳ bệnh viện tự chủ; (3) Tăng cường đầu tư vào giáo dục, đào tạo liên tục, phát triển chuyên môn cho điều dưỡng, ưu tiên đào tạo chuyên gia điều dưỡng lâm sàng; (4) Tăng cường cải thiện điều kiện làm việc, phương tiện chăm sóc người bệnh đầy đủ và đảm bảo an toàn nghề nghiệp ở nơi làm việc; (5) Quan tâm bổ nhiệm điều dưỡng có đủ năng lực vào vị trí quản lý các cấp và tạo điều kiện để điều dưỡng tham gia nhiều hơn vào việc xây dựng và hoạch định chính sách y tế.

Đại diện BCH Đảng ủy, Ban lãnh đạo, BCH Công đoàn tặng hoa chúc mừng Ngày Quốc tế Điều dưỡng tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Thái Bình

Nhân dịp kỷ niệm ngày quốc tế điều dưỡng 12/5/2025, Hiệp hội Điều dưỡng Việt Nam, xin gửi lời tri ân sâu sắc đến toàn thể hội viên điều dưỡng, những người đang ngày đêm tận tụy vì sức khỏe người bệnh với tinh thần chuyên nghiệp, nhân văn và đổi mới./.